

పప్పు

66 తిండి కలిగితే కండగలవోయ్ - కండగలవాడేను మనిషోయ్" అన్న రీతిగా ఆలోచనగా బ్రతకడానికి ఆహారం ప్రధానం. ఆ ఆహారం కండ పుష్టి, నరాల బిగువు, ఎముకల పటుత్వం, రక్తక్తుడి, మేధోవృద్ధి కలిగించే వస్తుసాను గ్రాహ్యం, తగు పాళ్ళలో కలిపి తయారుచేసు కోవలసి వస్తుంది ప్రతిదినం. దీనినే "సమీకృత ఆహారం" (Balanced Diet) అంటారు. వైద్యశాస్త్రం ఈ సమీకృత ఆహారానికి లక్షణం నిర్ణయిస్తే, పాకశాస్త్రం అందుకు లక్ష్యసిద్ధిని కలిగించింది. కాబట్టి లక్ష్య లక్షణ సమన్వితమైనది మన దైనందిన భోజన విధానం. అటువంటి భోజనంలో పప్పు ప్రముఖపాత్ర వహిస్తుంది. పప్పుయొక్క విశిష్టతకు కాస్త ప్రచారం కలిగించడానికే "పప్పులేని తిండి ఫలము లేదు." అని కవినాక్యం పుట్టింది. "మాంసాహార వివర్జితమైన ఆకాలం బ్రాహ్మణులను తమ జన సత్వాల హరించుకోకండా జనాకాలవలె వుండడం ఆవశ్యం కాబట్టి కండపుష్టిని కలిగించే పప్పును తప్పనిసరిగా వాడవలసిన ఆవశ్యకతను నిరూపిస్తూ, "పప్పే పస బాపలకును" అన్న అమూల్యమైన నూదనకూడా కవి కలంనుండి వెలువడింది. ఆ నూదనను తూచా తప్పక పాటించి నూపమును వాడి ఆనాటి బ్రాహ్మణులు తమ చేపను కాపాడుకోబట్టే అవసరమైనప్పుడు "ఇదం బ్రాహ్మణం - ఇదం ఖాత్రం" అని కత్తిపట్టి కదనరంగంలో నిలిచినారు. "వేదని కందిపప్పు, అవివేపని మెప్పు" పనికొదంటూ మరొక కవి కేఖరుడు పప్పును పక్వంచేసే విధానంలోని మెళుకువను చాటి చెప్పినాడు. ఇంకొక కవికి ఏ కారణం చేతనో ఆహారలోపం జరిగింది. తత్కారణంగా అతడు తన కడుపు మంటను "ఉడికే ఉడకని కూరకొ, కాటోయిన కందిపప్పు కాలని చారుకొ, గొడ్డలికే మెదకని బూరెలు, సిద్దలతో మురికే నెయ్యి సీతారామా!" అని బయట పెట్టుకొన్నాడు. కవితలం చెబితేగాని భోజనరాజు దగ్గరనుండి

భోజనానికి కానీ కూడా కంటబడే ఆహారం లేదు కాబట్టి "భోజనం జీవారాజేంద్ర! ఘృత నూప సమన్వితం" అని అన్నార్కుడైన అభాగ్య కవి యొక్క కక్షుర్తి కవిత్యంతో తయారైనాడు. దీన్నిబట్టి ఆ కాలంలో భోజనంకూడా పప్పు, నెయ్యి, పెరుగు లేకుండా జరిగేదికాదని తెలుస్తుంది. వేటి పరిస్థితి మాడబోతే పప్పు, నెయ్యి కాదుగదా, అన్నం మెతుకులకే సామాన్య కుటుంబీకుడు అల్లాడిపోతాడు. అతని సంపాద్యం అన్నంవరకే చాలీచాలక పోవడం మూలంగా చివరకు "అప్పు సాప్పుచేసి పప్పు ధప్పుకం కొడతా మురా!" అన్న పరిస్థితి కలిగింది. "తెలుంగన తిన్ను కెట్టాకొ" (తెలుగువాడు తిని చెడాడు) అనే అరవసామెత కూడా అందుకే పుట్టింది.

'చ ద ల వా డ'

కుభానికి అకుభానికి గూడా పప్పు నండక తప్పదు. "ఏరాకే పెండ్లి పప్పున్నం ఎప్పుడు?" అని బ్రహ్మచారులను అడగడం మామూలు. వివాహాది కుభకార్యాలలో, పండుగలు, పబ్బాలలో పంచభక్త్య పరమాన్నాలు వండినా, ప్రథమంగా వడ్డింపబడే గౌరవం పప్పుకే దక్కింది. "పప్పు లేని పెండ్లా?" అనే సామెతకు అడై కారణం. అకుభ కార్యాలలో పెసలపప్పు వాడడం పరిపాటి. అందుకే "పెసలపప్పు పెండ్లి" అంటే తల్లిదానికి పర్యాయపదమై పోయింది. తిండిపోతురాయళ్లను "పప్పు రాము" శృంట్టాము. మనం చేసేపనుల్లో, చెప్పే మాటల్లో యేమాత్రం ఆ క్రోధ జరిగినా "పప్పులో కాలు వేయడం" తప్పదు. "అంద పరుప్పు యింగే వేగాదు" (ఆ పప్పులు ఇక్కడ వుండకవు) అంటూ అరవలు ప్రయోగిస్తారు. తెలివిలేటలు గలవారివద్ద ఎవరెన్ని ఎత్తులు వేసినా "పప్పులు వుండకవు" -

పాచిక పారదు. "వాడేం పెద్ద పప్పు గనకనా?" అని ఎదుటివారిని చులకనచేసే మాట్లాడడం మనకు మామూలు.

పిల్లవాండ్రకు ప్రీతికరమైన వస్తువులు "పప్పు శెల్లాలు" "అయ్యి వారికి చాలు అయిదువరహాలు, పిల్లవాండ్రకు చాలు పప్పు శెల్లాలు" అనే మహర్షవని పద్యం దీనికి మహాత్మరమైన నిదర్శనం. సాధారణ నూనె కన్నా "పప్పు" నూనె ప్రశస్తమైనది. వయసు మళ్ళిన పెద్దల ప్రస్తావన వచ్చినప్పుడు వారిని "కొలాలనాటి కండ్ గింజ" లో పోలుస్తాము.

"అనగా అనగా అనుములపల్లె, అనుములపల్లెలో మినుములపల్లె, మినుములపల్లెలో కందులవారి వీధి, కందులవారి వీధిలో పెసలవారిల్లు, పెసలవారింట్టి వాకిట్లో పెద్దచెట్టు, పెద్దచెట్టుమీద కోతి, కోతికి సమానం అబ్బాయి మూతి." అని అమృతములు కథలు చెప్పడం అలవాటు.

పాకశాస్త్రంలో పప్పుకు ప్రాముఖ్యత ఎక్కువ. పప్పున్నంతోనే భోజనం ప్రారంభం అవుతుంది. కూరల్లో పప్పువేసి తాళింపు చేస్తారు. పప్పుతో పచ్చళ్ళు చేస్తారు. పచ్చళ్ళంటే, వైద్యకే ఎవరికియి కొంటూ, పుత్తరాదివారిని "పచ్చడి ముద్దలు" అని పేరేపచేసే వాడీకాత్యులున్నూ, నాలుగు పప్పులతో వాణ్యంగా పచ్చళ్ళు నూరుకొంటారు, రుచిగా తింటారు. అందులోనూ పెసలపప్పువావ వేసి రుద్ది తయారుచేసిన "పచ్చి పెసల పచ్చడి" లో ఇంగువపాలు, నిమ్మపండ్ల రసం చేర్చి పోపుకూడా పెట్టి వాడితే ఆ రుచి తిన్నవారికేగాని విన్నవారికే తెలియదు. అటువంటి పచ్చిపెసల పచ్చడిని అచ్చమ్మ అనే గృహిణి ఆదర్శప్రాయంగా తయారుచేయగా ఆరగించిన ఒకానొక ఆంధ్ర కవి కేఖరుడు తన ఆశం చాన్ని "పచ్చిపెసలపచ్చడి-ఇచ్చతో భుజంపుడీ. అచ్చమ్మ నూరిన పచ్చిపెసలపచ్చడి - హెచ్చుగా భుజంపుడీ!" అని పాడి అచ్చమ్మకూ, పచ్చిపెసల పచ్చడికే కవితా ప్రాశస్త్యం కలిగించినాడు.

అయితే, కందిపచ్చడి వినడానికి, అంతకన్నా తినడానికి, తేలికగా కనిపించినా దానిని తయారుచేయడంలో చాలా మెళుకువలు వున్నవి. వంట చేర్చును పరీక్షించడానికి ఒరిపిడి రాయివంటి వస్తువు కంది పచ్చడి. పారబాటుక ఒక్కగింజ ఎక్కువ వాడితే కమరుకంపు - తక్కువగా వేగితే పచ్చివాసన - పచ్చడికి తప్పవు. అటూ గాక, ఇటూగాక ఉభయమధ్యస్థంగా తయారుచేయవలసిన వస్తువు కందిపచ్చడి. తేకుంటే పుభయభ్రష్టత్యంగా పరిణమిస్తుంది. కాబట్టి కొత్తగా వచ్చిన కోడ

★ పప్పు ★

శృకు కందివచ్చడి నూరి మెంతులు పులుసు తయారుచేసే పని కల్పించి వారి పాక కాస్త్రు ప్రావిణ్యం సరికొస్తారు దక్షిణాది అత్రలు. నిజానికి కందపద్యం జెప్పడంలో ఎంతకష్టంవుందో కందివచ్చడి తయారు చేయడంలోనూ అంత కష్టంవుంది.

పప్పులేకుంటే "సాంబారు" లేదు. కన్నడిగలకు కడుపునీటికరమైనది "బిసి" లేక "హుళి." (వేడివేడి పప్పుపులుసు) వారికి ప్రీతికరమైన "హోళి" లకు పూర్వం ప్రధానం. ఆ పూర్వం కెనగపప్పుతో తయారువుతుంది. "మైసూర్ పాక"కు కెనగపప్పు ముఖ్యం. "మైసూరు బోండాకు" వుద్దిపప్పు కావాలి. "మైసూరు రసం"లోని రుచికి పప్పే ప్రధానం.

"పప్పుచారం"లూ కొందరు ఒకటి తయారుచేస్తారు. నిజానికి అది పప్పుచారు కాదుగాని తదాభాస మాత్రమే. పప్పు వుడికేటపుడు నీరువంచి ఆనీటితో తయారు చేసే ఆ చప్పిడి చారును పప్పుచారు అనవలెనో లేక అప్పుచారు (నీరు) అనవలెనో తెలియడంలేదు.

పరమాన్నం పెసలపప్పుతో కండు తారు. లేక మరేవస్తువుతో పరమాన్నం వండినా అందులో మంతమామిడిపప్పు మాత్రం తప్పదు. లేకుంటే పాకకాస్త్రుం ఒప్పుదు. బాదంహల్వా, బాదాంకీర్ వగైరాలు బాదంపప్పుతో తయారుయ్యే వస్తువులు. వడలలో పప్పులు కలియకుంటే వాటం లేదు. "వడపప్పు" అనే మరొకరకం వస్తువు కద్దు. కాని, దానికి వడలకూ ఏమాత్రం సంబంధంలేదు. ఎండాకాలంలో వడ దిబ్బ తగలకుండా తాపోపశమనం కలగడానికి ఆస్వాదించే వస్తువు "వడపప్పు." మినప పప్పును మినహాయిస్తే ఇడ్లీ, దోశలకు ఆయాపం, రుచి అసలేరాదు. "ఇనపరోట్టె" అనే అనర్ధనామంతో చెలామణి అవుతూ "దిబ్బరోట్టె" అని కొన్ని ప్రాంతాలలో

పేరందిన "మినపరోట్టె" ఆంధ్రుల అభినాస ఫలహారం. ఈ మినపరోట్టెతో బాటు మినప కున్ని కూడా ఆంధ్రులకు ప్రీతిపాత్రమైనది. ఆంధ్ర త్యానికి అలంకారప్రాయమైన అన్నంలో పొడి నాలుగు పప్పుల నాణ్యమైన సమ్మేళనం. ఆంధ్రులు సిసింద్రీల వంటివారు. వారికి యీ Gun-Powder కు (అన్నంలో పొడికి బిరుదు పేరు) అంత సామరస్యం! దీనిని ఆరవలు "పరుప్పపొడి" అంటారు. అప్పుదాలు, వడియాలకు పప్పులు ప్రధానం. గుగ్గిళ్ళకు ముడికెనగలు ముఖ్యం. పేరుగన్న "పెసలట్టుకు" పెసలపప్పు ముఖ్యం అన్న విషయం ఆపేరులోనే స్ఫురిస్తుంది. వేరుకెనగపప్పులు, బటానీపప్పులు, అలసందపప్పులు, అనపపప్పులు మనం అప్పుడప్పుడు వాడుతాము.

బియ్యం, పప్పు కలిపి వండితే పులగం అవుతుంది. పులగం తినేవారికి ప్రత్యేకంగా పప్పువడించేపనిలేదు. అథవా వడిస్తే అది "పులగంమీది పప్పు"గా పరిణమించి వుపేక్షీంపబడవచ్చునుగూడా. పచ్చిపప్పులు నానించి, కొప్పెర తురిమిచేర్చి విందుల సందర్భంలో విస్తృతం అలంకారప్రాయంగా వడిస్తారు. దానికి "కోసిమిరి" అని పేరు. కొద్దిగా బియ్యం, కొన్ని పప్పులు చేర్చి నూరి వుండలు చేసి చారుతో పక్వంచేసి "చారుంటలు" లేక "పప్పుంటలు" అని వాడుతారు.

కష్టమైనతెలిసి "ఇనపగుగ్గిళ్ళు" అంటాము. అదేవిధంగా తమిళంలోనూ కటువైనభాషను "పారువిళంగా వురుండై" అంటారు. వేయించిన పెసలపప్పును పిండిచేసి జెల్లం పాకంలో కలిపి పట్టిన వుండలు "పారువిళంగా" వుండలు. చక్కెలలు, మణుగుపూలు (జంత్రికలు) పాలకాయలు, పప్పుతో తయారుయ్యే ఫలహారాలే. మనం వాడేతిండ్లు చిరుతిండ్లు వగైరాలలో ప్రత్యక్షంగానో, పరోక్షంగానో పప్పుతో సంబంధం కద్దు. వినాయక చతుర్థి నాడు మడుములు, వుండ్రాళ్ళు మొదలగువనిలో పప్పు పూర్వం చేరుస్తాము. చివరకు పూజాసందర్భంలో వినాయకుణ్ణి, "ఉండ్రాళ్ళు, పప్పు, నెయ్యిని జండ్రించిన నెలుగుపాలు వేడియపుటట్లుకొ జండ్రేచు పచ్చిలేయితండ్లీ! జనకయ్య నీకు తడయకనిత్తుక." అని ప్రార్థిస్తాము. అందుచేత వినాయకునికి ప్రీతికరమైన వస్తువులలో పప్పుకూడా ఒకటి అని తెలుతుంది. అందుకని తమిళంలోనూ ఇదేభావం గల ప్రార్థనలో "పాలుం, తెలిలేసుం, పాగుం, పడుప్పం, ఇత్తనానుం కలండు నా నువక్కు

త్రురువేకా" అని వుంది. తెలుగుపద్యంలో వుండ్రాళ్ళు పప్పు నెయ్యి వగైరాలను వినాయకునికి అర్పిస్తాననిమాత్రం అన్నాడు కవి. అరవంలో అట్లాకాదు. తను యిచ్చిన వస్తువులమొత్తం తెక్కచెప్పి (ఇవై నానుం కలండు నానుక్కు త్రురువేకా) జరులుకు భాషావరంకూడా కోరేటట్లు చెప్పబడి వుంది. పై పద్యంలోని తర్వాతి పాదంలోని "కోలంకైదు కరిముగ పుత్తూముణియే! నీయనక్కు సంగ త్రివిళో మూనుంతా!" (ఒక గజముఖుడా! నీవు నాకు సంగం యుగంలో ప్రఖ్యాతిగాంచిన త్రివిణములగు భాషాతైలులను ప్రసాదించు! అని తాత్పర్యం) అన్న మాటలే అందుకు తార్కాణం. అరవలకూ, ఆంధ్రులకు వివిధమైన ఆశయశేధాలు కలవన్నదీ దీని మూలంగా తెలుస్తుంది.

పప్పును పలువిధాలుగా వాడిస్తే తృప్తి చెందక మనము భోజనానంతరం కూడా సారపప్పు, దోసపప్పు కలిపిన తక్కువ పొడితో చేర్చి తాంబూలం నేవిస్తాము. అంతకూ చాలకుండా, రాత్రి పడుకోబోయ్యేటప్పుడు బాదంపప్పు, పిస్తాపప్పు నూరి కలిపి కొచిన పాలు త్రాగుతాము.

ఆకు కూరలలో ఒకదానికి "పప్పాకు" అని పేరు. "కందులవారు, పెసలవారు" అనే యింటిపేర్లున్ను కద్దు. సుగంధద్రవ్యాలతో చేర్చి పెసలపప్పును విసిరి పిండిచేసి సున్నిపిండి తయారుచేస్తే సున్నితమైన వాసన వేస్తుంది.

"కరీరమాద్యం ఖలు ధర్మ సాధనం" అన్నట్లు కరీరపోషణ ప్రతివారికనీస ధర్మం. అందుకు తిండి ముఖ్యం. కండపుష్పి నిచ్చే కక్కి పప్పుల్లో అఖండంగా వుందని పరిశోధనలు జరిగి ప్రయోగపూర్వకంగా ప్రముఖులు కనుగొన్నారు. కాబట్టి "తిండి కలిగితే కండ గలవోయ్ కండ గలిగినవాడై మనిషోయ్" అన్న గురజాడవారి అనుగుణాడల్లో వడవదిలేస్తే అందరూ తప్పనిసరిగా పప్పు తినవలసింది. తినకుంటే తప్ప. కాని మితిమారి తింటేమాత్రం ముప్ప. మితం గావాడితే మెప్ప. ★

నారసింహ లేహ్యము

బంగారు చేర్చబడినది. మేఖాము, నిక్కొక, నిస్సత్తువ, కుక్క వద్దమును హరించి బలమును, కాంతిని, వీర్యవృద్ధిని కలిగించు వరప్రసాదము—

20 టూ! దప్పి రు. 3-4-0 బోట్లకి 15 అ. బి. సి. వీ. డ్రీకం వెని. "ఆయుర్వేదసమాజం" పేరిణేటి-నెల్లూరు జిల్లా.

కాపీ రై-కుసుం
 పుస్తకాలను అనుబంధం
 అభ్యాసములను అనుబంధం
 మీ ఇష్టమైన నూనెలో నానవండి
 నిరహితులకు కరమైనది
 సంచితకరమైనది
 ఇవే 50 పేజీలను
 అందిస్తాము